

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський професійний ліцей
Методичний кабінет**

***Типи і види уроків
виробничого навчання***

Типи і види уроків виробничого навчання

У сучасній дидактиці та педагогічній практиці найбільш розповсюджена класифікація уроків згідно визначення основної дидактичної мети, що вирішується на тому чи іншому уроці. Така класифікація характерна і для уроків виробничого навчання, що мають багатокомпонентну структуру і визначають велике різномаття дидактичних цілей.

Отже, *тип* уроку виробничого навчання визначається основною дидактичною метою, а вид - це *засіб* його реалізації (або вказує на методику його проведення).

Класифікація типів і видів уроків виробничого навчання

Тип уроку	Основна дидактична мета	Вид уроку
Урок формування первинних умінь	Сприйняття і первинне усвідомлення нової навчальної інформації; показ нових трудових прийомів і операцій трудової діяльності; формування первинних умінь правильного виконання окремих прийомів з дотриманням правил безпеки.	інструктаж; екскурсія; кіно; вправа; тренаж
Урок формування складних умінь	Закріплення і розвинення умінь виконання окремих прийомів і операцій трудової діяльності з дотриманням якості в роботі; формування умінь і навичок по об'єднанню декількох простих операцій в одну складну при раціональному використанні урочного часу	лабораторно-практичні заняття; вправи; імітаційний тренаж; самостійна робота
Урок вдосконалення вмінь та формування навичок	Удосконалення та систематизація умінь при виконанні складних робіт, формування навичок при вирішенні складних виробничих завдань	аналіз конкретних ситуацій; конкурс; виконання індивідуальних робіт; дослідження
Урок комплексного застосування З, У, Н при виконанні НВР	Розвинення критичності, аналітичності, логічності мислення, самостійності та творчості учнів при виконанні НВР: комплексне застосування набутих З, У, Н	ділова гра; аналіз конкретних ситуацій; виконання індивідуальних робіт; ігрове проектування.
Контрольно-перевірочний урок	Виявлення глибини знань, перевірка і оцінка умінь і навичок виконання окремих операцій та складних комплексних робіт: виявлення недоліків в З, У, Н та їх причин; отримання даних для атестації учнів.	Залік; тестування; контрольно-перевірочна робота; імітаційні вправи; конкурс; гра.

За формою проведення можна окремо виділити такі групи нетрадиційних уроків:

- уроки у вигляді змагань та ігор (конкурси, турніри, ділові ігри, вікторини тощо);
- уроки у вигляді, публічного спілкування;
- уроки, що спираються на фантазію;
- уроки, комбіновані з іншими організаційними формами навчання (урок-консультація, урок-практикум, тощо);
- уроки, засновані на імітації діяльності проведення громадсько-культурних заходів;
- уроки, основані на нетрадиційній (інноваційній) діяльності учнів - (уроки взаємонавчання, уроки співпраці, уроки самоуправління тощо);
- інтегровані, бінарні уроки.

У сучасній дидактиці вживається поняття "синтетичний урок", сутність якого полягає в тому, що повторення попереднього навчального матеріалу, як правило, зливається з введенням нової навчальної інформації та її закріпленням. При цьому відбувається непомітне "входження" учнів у нову тему та її ефективне засвоєння. Вивчення нового матеріалу, таким чином, починається вже на етапі актуалізації опорних знань, а закріплення ведеться паралельно із сприйманням нової інформації.

Синтетичному уроку характерні ознаки проблемного уроку, на якому майже завжди спостерігається складне переплетення майже всіх етапів навчального процесу, свого роду комплексність.

Дидактичні вимоги до уроку виробничого навчання та його структури

1. Забезпечення єдності теорії і практики.
2. Чітка постановка дидактичної мети і задач уроку та їх ефективна реалізація.
3. Науковість викладання на основі НТП галузі.
4. Застосування найбільш ефективних форм, методів і засобів навчання з метою раціональної реалізації поставлених задач уроку.
5. Проблемно-пошуковий підхід до вивчення і застосування учнями нової навчальної інформації.
6. Ефективне використання дидактичного і матеріально-технічного забезпечення.
7. Формування в учнів професійних знань, умінь і навичок на основі самостійної і усвідомленої активності.
8. Інтегрований і системний підхід у навчанні професії на основі ефективної реалізації міжпредметних зв'язків.
9. Диференційний і індивідуальний підхід до особливості учнів у процесі навчання.
10. Логічність, доступність і посиленість викладання і закріплення нової навчальної інформації.
11. Забезпечення оптимальної кількості структурних елементів уроку в залежності від їх змісту і ролі у досягненні основної дидактичної мети.